

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA

Na osnovu člana 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 22/00) i člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06) a u skladu sa članom 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08) izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2007. GODINU **STRANKE DEMOKRATSKE AKCIJE**

Broj: 03-07-6-836/08
Sarajevo, 17.03.2009. godine

SADRŽAJ:

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1. NALAZI.....	6
5.2. P R E P O R U K E.....	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja **Stranke demokratske akcije** za 2007. godinu.

Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Na osnovu našeg pregleda utvrđeno je sljedeće:

- 1. Stranka demokratske akcije je prekršila odredbe člana 3. stav (1) i (2), člana 6. i člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.**
- 2. Stranka nije ispoštovala odredbe člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka jer finansijski izvještaj nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.**

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena pod 1. i 2. nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na druge nedostatke u izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji BiH (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke demokratske akcije za 2007. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06) i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08).

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Stranka demokratske akcije je iskazala prihode u iznosu od 4.440.547,43 KM, čija struktura je data u sljedećoj tabeli:

Red.br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u ukupnom prihodu %
1	Članarina	51.901,25	1,17%
2	Prilozi fizičkih lica	333.752,90	7,52%
3	Prilozi pravnih lica	86.070,00	1,94%
4	Prihodi od imovine	42.327,00	0,95%
5	Prihodi od pr.lica	0,00	0,00%
6	Prihodi od poklona	4.897,33	0,11%
7	Prihodi iz budžeta	3.921.598,95	88,31%
8	Ostali prihodi	0,00	0,00%
	Ukupni prihodi:	4.440.547,43	100,00%

U godišnjem finansijskom izvještaju politička Stranka demokratske akcije je iskazala ukupne rashode u iznosu 3.848.810,05 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Stranka demokratske akcije. Skraćeni naziv stranke je SDA.

Politička stranka je registrovana 13.06.1990. godine kod Kantonalnog suda u Sarajevu pod brojem R-I-7/90 .

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, ulica Maršala Tita 9A/II.

Za zastupanje stranke u 2007. godini bio je ovlašten Sulejman Tihčić, predsjednik stranke. Osoba ovlaštena za podnošenje finansijskih izvještaja za 2007. godinu je Amir Zukić.

Organizacionu strukturu SDA čine:

- Glavni odbor
- 8 Kantonalnih odbora
- 6 Regionalnih odbora

- Brčko Distrikt
- Gradski odbor
- 76 Opštinskih odbora.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Stranke demokratske akcije za 2007. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je Stranka demokratske akcije u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenog zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama političke stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Stranke demokratske akcije obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na priloge fizičkih i pravnih lica i prihode iz budžeta.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

U prethodnom periodu izvršeni su revizija godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke demokratske akcije za 2004. i 2006. godinu, i pregled godišnjeg finansijskog izvještaja za 2005. godinu nakon kojih su izdati izvještaji o reviziji i izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukom revizije da stranka treba postupati u skladu sa odredbama člana 3. stav (1) i (2), člana 5. stav (1), člana 6., člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka i da finansijske izvještaje treba popunjavati u skladu sa odredbama člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Realizovane preporuke:

U skladu sa preporukama iz izvještaja o reviziji Stranka demokratske akcije je preduzela određene korake te u 2007. godini nije primila priloge preko limita odnosno postupila je u skladu sa odredbama člana 5. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2007. godinu, utvrđeno je da politička stranka nije ispoštovala sve preporuke koje su date u izvještajima o pregledu i reviziji finansijskih izvještaja za 2004., 2005. i 2006. godinu, odnosno postupila je suprotno odredbama: člana 3. stav (1) i (2), člana 6., člana 8. stav (1) i člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

- a) Na osnovu obavljenog pregleda finansijskog izvještaja utvrđeno je da je Stranka demokratske akcije prekršila odredbe člana 3. stav (1)¹ i (2)² Zakona o finansiranju političkih stranaka.**

Po osnovu davanja u zakup poslovnih prostorija koje nisu u njenom vlasništvu, stranka je ostvarila prihod u iznosu od 13.372,00 KM.

Stranka demokratske akcije, odnosno njeni odbori (Kantonalni i Opštinski odbor Zenica) su pod zakup izdali poslovne prostorije³ u Zenici a za koje ne raspolaže relevantnim dokazima o vlasništvu nad istim. Prihod koji je Stranka demokratske akcije ostvarila od imovine koja nije u njenom vlasništvu, u finansijskom izvještaju je prijavila kao prihod od imovine u vlasništvu političke stranke.

Stranka u svom vlasništvu posjeduje „Nezavisnu radio televiziju Travnik“ d.o.o. sa sjedištem u ul. Bosanska br. 133 u Travniku. Iako je Stranka demokratske akcije dana 02.10.2007. godine donijela Odluku o prenosu vlasničkih prava stranke u „Nezavisnoj radio televiziji Travnik“ d.o.o. travnik na Općinu Travni, stranka nije dostavila dokaze o prenosu vlasništva nad ovim pravnim licem, te i dalje krši odredbe člana 3. stav (2) Zakona.

- b) Stranka demokratske akcije nije postupila u skladu sa odredbama člana 6. Zakona o finansiranju političkih stranaka.⁴**

Stranka, odnosno šest (šest) opštinskih odbora⁵ koristi bez naknade, poslovne prostorije koje su vlasništvo pravnih i fizičkih lica. Neprijavlivanjem u finansijskom izvještaju priloga koje je po tom osnovu ostvarila, stranka je prekršila odredbe člana 6. ovog Zakona.

- c) Na osnovu obavljenog pregleda finansijskog izvještaja utvrđeno je da je Stranka demokratske akcije prekršila odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.⁶**

¹ Prema odredbama člana 3. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka politička stranka može da se finansira iz sljedećih izvora finansiranja: članarina; priloga pravnih i fizičkih lica; prihoda od imovine u vlasništvu političke stranke; budžeta BiH za finansiranje parlamentarnih grupa u skladu sa članom 10. Zakona, kao i iz entitetskih budžeta i svih njihovih nižih jedinica u skladu sa entitetskim zakonima; dobiti od prihoda preduzeća u vlasništvu političke stranke.

² Preduzeće u vlasništvu političke stranke može se baviti samo djelatnošću vezanom za kulturu ili izdavačku djelatnost.

³ Poslovni prostori u Zenici su izdati sljedećim pravnim licima: Frizerski salon, Pros-Comp Expert, Edin Mrako i Optika.

⁴ Na osnovu odredbi člana 6. Zakona o finansiranju političkih stranaka, ako ukupan iznos priloga jednog lica premašuje 100 KM, ta uplata se mora unijeti u finansijski izvještaja.

⁵ Kantonalni odbor Bosanska Posavina koristi poslovne prostorije vlasništvo KTK Visoko, Opštinski odbor Orašje koristi poslovne prostorije KTK Visoko, Kantonalni odbor Zeniva i Opštinski odbor Zenica koriste poslovne prostorije Hotela „Balkan“. Opštinski odbori Velika Kladuša i Teočak koriste poslovne prostorije u vlasništvu fizičkih lica.

- Stranka, odnosno dvadesetčetiri (24) opštinska odbora Stranke demokratske akcije, prema navodima stranke, je bez plaćanja zakupnine, suprotno odredbama člana 8. stav (1) Zakona, koristila poslovne prostorije u vlasništvu opštinskih organa.
Centrala SDA koristi poslovne prostorije koje su vlasništvo Federacije Bosne i Hercegovine.

- Takođe Kantonalni odbor Tuzla koristi prostorije vlasništva Centra za socijalni rad, Opštinski odbor Prozor koristi prostorije Vatrogasnog doma, Opštinski odbor Modriča koristi poslovne prostorije Crvenog krsta i Opštinski odbor Srebrenica koristi staru zgradu policije. Ovi odbori koriste navedene objekte bez naknade i na taj način postupaju suprotno odredbama člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

d) Stranka nije ispoštovala odredbe člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka jer finansijski izvještaj nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.⁷

- U finansijskom izvještaju stranke nisu u skladu sa članom 14. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka navedeni jedinstveni matični brojevi za sva fizička lica koja su stranci dala prilog.
- U finansijskom izvještaju stranke, nisu navedeni identifikacioni brojevi pravnih lica koji su stranci dali prilog veći od 100 KM, čime je prekršila član 15. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima.⁸
- Pregledom finansijskog izvještaja uočena je razlika od 1.000,50 KM između režijsko-administrativnih troškova iskazanih na obrascu 4 (zbirno) i režijsko-administrativnih troškova iskazanih na obrascu 4-1 (pojedinačno).
- U finansijskom izvještaju stranka uz obaveze za primljene kredite u Raiffeisen banci i HVB banci nije navela iznos kredita i rok vraćanja istog, čime je stranka postupila suprotno odredbama člana 23. stav (1) tačka a) Pravilnika.⁹
- U finansijskom izvještaju stranka uz obaveze prema dobavljačima nije navela datum nastanka duga i rok vraćanja istog čime je stranka postupila suprotno odredbama člana 23. stav (1) tačka b) Pravilnika.¹⁰

⁶ Državni, entitetski i kantonalni organi, općinski organi i mjesne zajednice, javne institucije, javna preduzeća humanitarne organizacije, preduzeća koja su po djelatnosti neprofitna, vjerske zajednice i privredna udruženja u kojima javni kapital učestvuje sa najmanje 25% ne mogu finansirati političke stranke.

⁷ U skladu sa odredbama člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, a prema kome stranka podnosi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija, donesen je Pravilnik o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka kojim su propisani sadržaj i forma finansijskog izvještaja („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06).

⁸ U skladu sa odredbama člana 15. Pravilnika, u obrazac 3-b, Prilozi pravnih lica veći od 100 KM pored naziva pravnog lica obrazac mora da sadrži sljedeće podatke: identifikacioni broj pravnog lica koji je dao prilog akoji je dobiven od nadležnog poreskog organa, datum davanja priloga i iznos priloga.

⁹ U skladu sa članom 23. stav (1) tačka a) Pravilnika na obrascu 5 Pozajmice, krediti i dugovi odnosno u tabeli 5.1 Obaveze stranke po kreditima i pozajmicama unose se sljedeći podaci: naziv davaoca kredita, iznos kredita, datum realizacije kredita, visina rate kao i rok vraćanja.

Troškovi predizborne kampanje za prijevremene izbore

Stranka demokratske akcije je u 2007. godini učestvovala na Prijevremenim izborima za načelnika u Opštini Kalesija Osmaci, Opštini Zvornik, Opštini Novo Sarajevo i Opštini Donji Vakuf. Uzevši učešće na pomenutim prijevremenim izborima Stranka demokratske akcije je postupila u skladu sa odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, odnosno u svrhu izborne kampanje je potrošila 6.177,75 KM.

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM¹¹ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborna komisije BiH, Stranka demokratske akcije je mogla potrošiti 18.897,30 KM na Prijevremene izbore za načelnike navedenih opština.

5.2. P R E P O R U K E :

Preporučuje se Stranci demokratske akcije da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *Da postupa u skladu sa odredbama člana 3. stav (1) i (2), člana 6., člana 8. stav (1), člana 11. stav (3), Zakona o finansiranju političkih stranaka i to:*
 - *da svoje izvore finansiranja svede u okvire propisane Zakonom o finansiranju političkih stranaka,*
 - *da prijavljuje priloge stranci,*
 - *da se ne finansira priložima koji su zabranjeni ovim Zakonom,*
 - *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH sačinjava u formi propisanoj Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

Komentar

Stranka demokratske akcije se dana 25.02.2009. godine očitovala na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2007. godinu.

Stranka je u skladu sa odredbama člana 13. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, a na osnovu nalaza revizije djelimično otklonila nedostatke u svom godišnjem izvještaju za 2007. godinu i uz očitovanje dostavila dokaze Centralnij izbornoj komisiji BiH.

¹⁰ U skladu sa članom 23. stav (1) tačka b) Pravilnika na obrascu 5 Pozajmice, krediti i dugovi odnosno u tabeli 5.2 Ostala dugovanja unose se sljedeći podaci: naziv povjerioca, iznos duga, datum nastanka duga, visina rate kao i rok vraćanja.

¹¹ Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i podpredsjednika RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji BiH nakon što je razmotrila prigovor stranke i dopunu izvještaja, utemeljene i argumentovane primjedbe je uvažila i ugradila u konačan izvještaj o pregledu.

Mr. Hasida Gušić, šef Službe za reviziju – revizor

Veliborka Kravljača, pomoćnik revizora